A°. 1861. N°. 242.

VRIJDAG 11 OKTOBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT, Vrijdag 11 Oktober.

Vooruitgang der welvaart.

Met medewerking der Rijks-Kommissie voor de statistiek is onlangs door het departement van financien uitgegeven het eerste stuk eener verzameling *bescheiden voor de statistiek van het Koningrijk der Nederlanden*, waarin een overzigt voorkomt van de opbrengst der direkte belastingen, indirekte belastingen en akzijnsen gedurende de jaren 1846 tot 1859. Dat overzigt, met groote naauwkeurigheid en zorg bewerkt, verdient in hooge mate de belangstelling van ieder, wien de bloei van het vaderland ter harte gaat; en onze regering heeft door die uitgave een vernieuwd bewijs gegeven, dat zij hare roeping gevoelt, om al het licht, dat zij over den toestand van Nederland verspreiden kan, niet in de archieven der ministeriële bureau's verborgen te houden, maar door volledige openbaarheid over de natie te laten schijnen. Ons voorbehoudende, om welligt op de belangrijke feiten, in dat overzigt vervat, terug te komen, willen wij thans slechts enkele bijzonderheden daaruit mededeelen, waarbij men in het oog moet houden, dat onze bevolking van 1849 tot 1859 van 3,056,591 tot 3,299,133 zielen is geklommen, dus in de verhouding van 100 tot 108.

Hoe is het nu met de opbrengst onzer belastingen gegaan?

De geheele opbrengst van het *personeel*, met de provinciale en gemeente-opcenten, was in $18^{48}/_{49}$ $f\,7{,}300{,}971.27^5$ en in $18^{58}/_{59}$ $f\,8{,}965{,}017.03$. Derhalve eene toename als van 100 tot 123.

Wanneer wij de provinciale en gemeente-opcenten niet mederekenen, en alleen op de rijksbelasting letten, dan vinden wij eene toename als van 100 tot 111.

De opbrengst der *indirekte* belastingen is geklommen van $f\,6{,}324{,}822.83^5$ in 1849 tot $f\,8{,}682{,}238.41$ in 1859. Dus eene toename als van 100 tot 137.

De opbrengst van het *patentregt* was in 1849 $f\,2{,}044{,}452.49$ en in 1859 $f\,2{,}244{,}258.21^5$. Dus eene toename als van 100 tot 110.

Ontwijfelbaar is onze welvaart dus in dat tiental jaren aanmerkelijk geklommen. Wat intusschen hierbij vooral de aandacht verdient, is dat die meerdere welvaart niet uitsluitend of inzonderheid den hoogeren standen, maar integendeel den *middelstand* eigen is. Terwijl dat reeds eenigermate uit de voorgaande cijfers voortvloeit, blijkt het nog sterker uit het toenemen der gezinnen, die één of twee dienstboden houden.

Het aantal personen of gezinnen, die één dienstbode houden, was in $18^{48}/_{49}$ 31,210, in $18^{58}/_{59}$ 39,654; dus eene toename als van 100 tot 127.

Het aantal personen of gezinnen, die twee dienstboden houden, was in $18^{48}/_{49}$ 6,221, in $18^{58}/_{59}$ 7,911; dus insgelijks eene toename als van 100 tot 127.

Daarentegen is in het aantal personen of gezinnen, die drie of meer dienstboden houden, eene betrekkelijk veel geringere toename op te merken, terwijl bovendien het aantal personen, die één paard van weelde houden, in hetzelfde tijdvak van 1849 tot 1859 slechts van 959 tot 975 (als 100 tot 101½), die twee paarden van weelde houden slechts van 733 tot 761 (als 100 tot 104), die drie of meer paarden houden slechts van 331 tot 362 (als 100 tot 103) is toegenomen. En die toename beteekent nog minder, wanneer wij opmerken, dat er in dat tijdvak jaren zijn geweest (1850—1854), waarin het cijfer der paarden van weelde hooger was dan in de laatste jaren, terwijl bij de omtrent de dienstboden medegedeelde cijfers eene zeer regelmatig voortgaande vermeerdering is op te merken.

Omtrent twee zeer belangrijke feiten, waarvan althans het laatste nog dikwijls wordt tegengesproken, kan derhalve thans naauwelijks meer twijfel bestaan: 1 onze welvaart neemt *sneller* toe dan de bevolking; 2. de welvaart neemt het meest toe in den *middelstand*.

Welligt zal men nog de bedenking willen maken, dat het toenemen der gezinnen met een of twee dienstboden ook een bewijs van toenemende weelde zou kunnen wezen; maar wij vragen of het mogelijk is, dat zulk een weelde regelmatig gedurende eene reeks van jaren klimt, zonder dat te gelijker tijd de inkomsten van den burgerman en den middelstand toenemen? Zouden anders niet reeds eene menigte faillissementen en de ondergang van menig gezin het bewijs moeten leveren, dat velen meer verteerd dan verdiend hadden? Er zijn integendeel nog andere, maar althans voor ons land nog niet zoo in cijfers uitdrukbare, bewijzen voor onze stellingen, welke reeds op zich zelven hare juistheid aantoonen. Zoo nemen overal de boekwinkels toe, en de menigvuldige uitgaven onzer geliefde schrijvers, soms kostbaar van uitvoering en omvang, vinden steeds ruimen aftrek. Nu valt het terstond in het oog, dat niemand boeken koopen zal, zoolang hij nog gebrek heeft aan het noodige. Zoo nemen de deelhebbers in de spaarbanken en de door hen ingelegde gelden bijna op alle plaatsen toe, waarvan naauwkeurige opgaven bekend zijn; en toenemende spaarzaamheid is voorzeker niet te rijmen met toenemende zucht tot weelde, wanneer de laatste niet over genoegzame hulpmiddelen beschikken kan.

Wij hechten te meer aan het resultaat, dat wij gemeend hebben uit bovenstaande cijfers te mogen trekken, omdat wij in ons land buiten staat zijn om den loop der welvaart en den toestand der middelklassen uit de opbrengst eener belasting op het inkomen, gelijk in Engeland, of eener volledige kennis van den inleg in de spaarbanken, gelijk in hetzelfde land en in Pruissen, af te leiden. Ook daar heeft men herhaaldelijk de klagt gehoord, dat de welvaart en bepaaldelijk de middelstand achteruit ging; doch de statistiek heeft die klagten zegevierend weêrlegd. Die klagten zijn bovendien zeer goed te verklaren. Ten gevolge der toenemende mededinging daalt bijna overal de gemiddelde ondernemerswinst, of met andere woorden het getal percenten dat men in de nijverheid van zijn kapitaal maken kan. Dat is natuurlijk in het algemeen belang, want alles wordt er goedkooper door, en de nijvere lieden bestaan voor de verbruikers en niet omgekeerd, gelijk zij ons wel eens zouden willen doen gelooven. Maar zij zelven vinden dat minder aangenaam en klagen, dat zij zich niet kunnen staande houden. De ondervinding bewijst het tegendeel.

— We mogen bijna van de beschouwingen omtrent de reis van den koning van Pruissen afstappen. De strijd daarover tusschen de Britsche en Fransche pers levert weinig nieuws op; alleen toont zich de *Times* wat zachtmoediger, terwijl de Fransche pers het heden bovenal op de heftige aanvallen van dat blad heeft gemunt. De *Temps* maakt daaromtrent de juiste en reeds meermalen gemaakte opmerking, dat de velerlei ongeteekende politieke brochures, die zich den schijn geven van te steunen op goevernementele inblazingen, aan de politieke diskussien eene rigting geven, die voor de goede betrekkingen tusschen de mogendheden en Frankrijk velerlei moeijelijkheden opleveren. De regering is eenmaal met de uitgave van zulke politieke brochures begonnen, en het publiek kan nu niet meer onderkennen, welke dergelijke stukken van den dag de meening der regering uitdrukken. Het is niet te verwonderen, dat dit dikwerf tot noodeloos wantrouwen aanleiding geeft. Opmerking verdient het, dat de *Moniteur* vrij koel is geweest in zijne bespreking van het koninklijk bezoek. — De Duitsche pers laat er zich ook niet veel over uit; wij verwijzen den lezer naar Berlijn, omtrent 't geen de ministeriële *Preusz. Zeit.* over de reis zegt, of liever over het bondgenootschap tusschen Pruissen en Engeland, en dat wel naar aanleiding van de eerste artikelen van de *Times*. — De Oostenrijksche pers neemt met gretigheid de artikelen van het Britsche blad op, en kan zich nog niet vereenigen met het denkbeeld, dat de koning van Pruissen slechts een beleefdheidsbezoek aan *Napoleon* gebragt heeft.

Wij mogen het er evenwel voor houden, dat het niet anders is geweest; intusschen heeft het toch welligt zijne goede gevolgen, al ware het slechts, Engeland wat meer te doen hechten aan het verbond met Pruissen en *Napoleon* te doen begrijpen, dat een eerlijk vorst zich niet meer zoo ligtvaardig door sluwheid laat vangen. — Het bezoek, door koning *Willem* der Nederlanden te Compiègne te brengen, zal niet zoo veel geschrijf uitlokken. Voor Nederland is het echter van groot gewigt. Wij zijn er overtuigd van, dat ook dit slechts eene partikuliere beleefdheidszaak is; de ontmoeting zal echter door de daaropvolgende bijeenkomst tusschen onzen koning en koning *Leopold* van grooter gewigt worden. In België hecht men er vooral zeer veel aan, dat daardoor de goede verstandhouding tusschen de beide deelen van Oud-Nederland zal worden bevorderd. Wij verwijzen den lezer naar Belgie en naar een uittreksel uit een onzer binnenlandsche bladen, om omtrent deze zaak meer te vernemen.

Uit Pesth is berigt, dat de oppositie van den Zevenbergschen Landdag zich ook met kracht openbaart. Pas heeft keizer *Frans Jozef* het adres van den Kroatischen Landdag ontvangen, waarop de ontbinding van dat ligchaam wel zal moeten volgen, of de band, die tusschen Hongarije en Zevenbergen steeds bestond, doet zich ook gevoelen; Oostenrijk staat meer en meer verlaten; toch blijft het den weg van dwang, die tot zijn verderf moet leiden, bewandelen; hoe Europa dat beoordeelt, kan men opmaken uit de Oostenrijksche fondsen, die in de laatste dagen vrij veel achteruit gaan.

In Frankrijk schijnt de financiële krisis nog niet zoo gemakkelijk door den invloed der regering te bedwingen; men ducht er daarom steeds zeer voor de gevolgen. — In de politieke wereld te Parijs is er weder sprake van de ontbinding van het Wetgevend ligchaam, die na eene kortstondige zitting van die vergadering zou plaats hebben, om haar meer in overeenstemming te brengen met de ware meening van het land.

Men berigt, dat eene gemeenschappelijke expeditie van Engeland, Frankrijk en Spanje tegen Mexiko bepaald is. Onder Londen zal men zien, dat lord *Russell* geene bepaalde interventie wil; dat is te eer begrijpelijk, wijl Engeland de zegepraal der liberale partij in die Republiek zou wenschen, en Spanje en misschien ook Frankrijk de klerikalen zou willen steunen. Om daardoor in geene moeijelijkheden te komen, schijnt het meest geraden, zich niet in de binnenlandsche aangelegenheid van Mexiko te mengen.

In afwachting van den invloed, dien het overlijden van den keizer op de toekomst van China zal hebben, is het goed te herinneren wie de overleden vorst was. Keizer *Hien-fung* was namelijk de 16. keizer uit de regerende dynastie der Taings, welke ten jare 1644 die der Mings opvolgde, en de 22. keizer in de laatste 4705 jaren. Hij was in Augustus 1831 geboren en volgde zijnen vader *Tau-Kwang* den 26. Februarij 1850 op, ofschoon hij, uit eerbied voor diens nagedachtenis, de dagteekening zijner troonbeklimming eerst op 1 Februarij 1851 stelde. De naam *Hien-fung* is geen persoonlijke, maar een staatsnaam, en beteekent »volmaakt geluk," zoo als die zijns vaders: »glans der rede" beteekende.

De sinds gisteren ontvangen **telegrafische depeches** laten wij hieronder volgen:

Pesth, *Woensdag*. Het grootste deel der leden in het bewind van Zevenbergen is tot het besluit gekomen de bijeenroeping van den Landdag niet af te kondigen, daar de wetten hun het regt geven te protesteren tegen onwettige eischen en een afzonderlijke Zevenbergsche Landdag in strijd is met de vereeniging van Zevenbergen en Hongarije. Graaf *Majlath* zal in 't vervolg afzien van deelneming aan de regeringszaken van de algemeene landvoogdij. — De berigten, betreffende genomen besluiten op bijeenkomsten door Hongaren te Genua gehouden, zijn uit de lucht gegrepen. Geen' der afgevaardigden was naar Genua vertrokken.

Turijn, *Donderdag*. Volgens de Madridsche *Correspondencia Autografa*, zegt de *Opinione*, zou de Spaansche regering niet besloten hebben tot de uitlevering van de archieven der voormalige Napolitaansche konsulaten, dan na daartoe de vergunning van *Frans II* te hebben verkregen. »Deze lezing kunnen wij niet aannemen", zegt de *Opinione*, »daar zij de bemiddeling van Frankrijk zou uitsluiten. De heer *Thouvenel* toch zou verklaard hebben dat, indien Spanje Frankrijks voorstel niet aannam, hij eene afbreking der Fransch-Spaansche diplomatieke betrekkingen voorzag."

Turijn, *Donderdag*. De *Sentinella* meldt in een brief uit Weenen, dat op 7 dezer, terwijl de Oostenrijksche troepen op het Marsveld manoeuvreerden, in het midden van dat veld eene mijn gesprongen is.

Londen, *Donderdag*. De heer de *Thouvenel* heeft den Zwitserschen bondsraad naar de Fransche regtbanken verwezen ter zake van het beklag over de beleedigingen, door den *Const.*, den Geneefschen burgers aangedaan.

De *Moniteur*, zegt de minister, *is het eenige officiële orgaan.*

Marseille, Donderdag. Men meldt uit Konstantinopel dd. 1. dezer, dat de sultan de oprigting van 10 regementen Albanezen bevolen heeft, speciaal voor de dienst op de grenzen. *Omer-Pacha* is in ongenade gevallen.

Parijs, heden, Vrijdag.

De specievoorraad der Bank is verminderd met 81 miljoen, de rekening met de schatkist met 62¼ m., de voorschotten 2 m., de biljetten in portefeuille zijn vermeerderd met 73⅖ m., die in omloop met 9¼ m., de rekeningen met partikulieren met ⅓ m. De bij de bank beschikbare gelden zijn sedert de vorige maand op de helft verminderd.

Tot 30 Sept. 1862 zullen graansoorten, meel, rijst, aardappelen, gedroogde groenten van alle binnenl. scheepvaartregten door den staat geheven vrij zijn. Vreemde vaartuigen zullen hetzelfde voorregt genieten.

De heer *Jurien de Lagravière* is benoemd tot bevelhebber der naar Mexiko te zenden expeditie. Vijf scheepsbevelhebbers, die aan deze expeditie zullen deel nemen, zijn mede benoemd.

Nieuw-York, 28 September.

De Zuidelijken hebben aan de Beneden-Potomac batterijen opgerigt en eene aanzienlijke magt vereenigd tusschen Orcoquan en Acquia-Creek. Men gelooft, dat zij zullen trachten de rivier over te trekken. — *Fremont* en zijn staf zijn naar Jefferson City vertrokken. De Noordelijken hebben Romneij in West-Virginië genomen; de Zuidelijken hebben zich in het gebergte terug getrokken. De wetgevende magt van Kentucky heeft 40000 vrijwilligers opgeroepen. Prins *Napoleon* heeft Boston verlaten om herwaarts terug te keeren.

— Z. M. heeft vergunning verleend aan mr. *D. M. M.* baron *d'Yvoy van Mijdrecht*, HD. kamerheer, dienstd. bij H. M. de koningin-moeder, tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van komm. der orde van den Witten valk, van Z. K. H. den Groot-hertog van Saksen-Weimar-Eisenach; — eervol ontheven van het bevel over het wachtschip te Amsterdam, den luit. t/z 1. kl. *C. J. Damme*, en dat bevel opgedragen aan den luit. t/z 1. kl. *J. W. van Rhijn*; eervol ontslag verleend aan den luit. t/z 2. kl. *J. C. van Asperen*, dienende in Oost-Indië.

— Tot officieren der orde van de Eikenkroon heeft Z. M. benoemd de heeren *F. J. Eijken Sluyters*, lid van den kolonialen raad van Suriname, en *E. J. Slengarde*, inspekteur der Domeinen in Suriname en raadkommissaris voor de inlandsche bevolking aldaar; — tot ridder dier orde den heer *D. v. d. Kellen, Jr.*, lid der Akademie van beeldende kunsten te Amsterdam.

— Z. M. heeft aan *A. Ingenegeren* en *J. A. Loran*, beiden te Utrecht, als direkteuren bewilliging verleend tot het brengen van zoodanige wijzigingen in de statuten der te Utrecht gevestigde brandassurantie maatschappij *Zekerheid geeft rust*, als in het ontwerp der akte van wijziging vervat zijn.

*— Uit 's Hage schrijft men ons: De in eenige Couranten medegedeelde berigten omtrent een uitstel van 's Konings reis naar Frankrijk schijnen onjuist te zijn geweest, daar Z. M. morgen zeer vroeg per extratrein van hier over Rotterdam zal vertrekken, om Z. M. keizer *Napoleon* het beloofde bezoek te brengen. Het gevolg des Konings bestaat uit: generaal baron *van Lijnden*, 1ste adj., en baron *Snouckaert van Schauburg*, gewoon adj., baron *de Kock*, direkteur van 's Konings kabinet, enz. — Z. K. H. de prins *van Oranje* is Woensdag avond van zijne reis naar Wiesbaden in de residentie teruggekeerd.

— Men verneemt, dat de min. van binnenl. zaken eergisteren de tentoonstelling van visscherij-gereedschappen, in het lokaal der *vereeniging voor Volksvlijt*, te Amsterdam, heeft bezocht en met de meeste belangstelling daar een uur heeft doorgebragt. Vervolgens heeft Z. Exc. het in aanbouw zijnde paleis voor volksvlijt en het kabinet der vereeniging bezigtigd.

— Het *N. Dagbl. v. 's Grav.* bevat een welgeschreven artikel over de reis van den koning naar Frankrijk. De tijding van die reis heeft de natie verrast, zegt het *N. D.*; het meent echter de overtuiging te hebben, dat Z. M. als partikulier reist, en dat dan de zaak niet dat belang heeft; ging de koning als hoofd van den Nederl. staat, dan werd de togt eene regeringsdaad, waarvan de natie de redenen zou mogen nagaan en beoordeelen, en waarvan de verantwoordelijkheid op het ministerie zou rusten. Dat de koning echter als partikulier gaat, leidt het *N. D.* daaruit af, dat de koning konstitutioneel alléen niet kan handelen, de verantwoordelijke raadsman moet steeds dáár zijn voor [illegible], en het gevolg van Z. M. telt geen enkel persoon, die, grondwettig, invloed op den gang [illegible] zaken mag hebben, of zich voor regeringshandelingen verantwoordelijk kan stellen.

»Wij vleijen ons dus (zoo eindigt het *N. D.* zijn artikel) met de hoop, dat 's konings bezoek aan *Napoleon III* is eene geheel persoonlijke handeling, een beleefdheids-bezoek, en dat Nederlands belangen geheel buiten spel zullen blijven. Indien wij onze gissingen verder mogen uitstrekken, het zou [illegible] dat wij in de latere bijeenkomst met koning *Leopold* van België de hand van het ministerie herkennen, om voor het oog van Europa en bepaaldelijk voor België — dat zich zeer verontrust over de ontmoeting van onzen koning met keizer *Napoleon* — alle, overigens belagchelijke verdenking van koalitie, van plannen tot grondgebieds-verdeeling en wat dies meer zij, weg te nemen. Het is vooral uit dit oogpunt, dat wij de ontmoeting met Belgiës konstitutionelen Vorst van harte toejuichen.

»Moge toch de regering — het is de wensch, dien wij aan het slot onzer beschouwingen moeten uiten — doordrongen zijn van de zedelijke verantwoordelijkheid, die, althans voor de oogen van het volk, de reis des konings op haar doet rusten. Moge zij beseffen dat het van groot gewigt is, ook voor Europa, dat men de ware strekking van het groote feit, dat ieder bezig houdt, leere kennen. Groote mogendheden als Pruissen, van wier handelingen het lot van een werelddeel kan afhangen, mogen in de duistere paden der diplomatie de volken laten rondtasten; een kleine Staat als Nederland, wiens kracht bestaat in onzijdigheid, wiens onafhankelijkheid berust op de levens-voorwaarde dat het ook de regten van anderen eerbiedigt: die kleine Staat mag noch twijfel, noch argwaan opwekken omtrent zijne bedoelingen of zijne diplomatieke betrekkingen."

— De Amsterdamsche en Rotterdamsche bladen blijven soms wel te veel elk voor zich, aandringen op de verbetering der waterwegen. Beide steden hebben zeker gelijkelijk aanspraak op de volledige behartiging harer handelsbelangen in deze van wege de regering. Door de *N. Rott. Ct.* wordt echter met veel juistheid gezegd, dat de achteruitgang van den Levantschen handel en nieuw voorbeeld is van het grondgebrek, dat in ons karakter schijnt te liggen, om met eene verbetering te wachten, tot dat zij bijna nutteloos is geworden. Moge dit in deze echter niet weder het geval worden.

— De *Midd. Ct.* ziet in het waarschijnlijk verlies van de werf voor Vlissingen eene groote schade; maar het blad stelt de inwoners gerust, dat zij daarom niet aan de toekomst der stad behoeven te wanhopen. Vooreerst is zoo'n plan tot opheffing niet zoo plotseling verwezenlijkt; die opheffing zal buitendien in verband worden gebragt met andere werkzaamheden, waarvan reeds sprake is; bij de voltooijing van den Zeeuwschen spoorweg zou de werf hamelijk tot entrepot worden ingerigt. »Dat kan bedrijvigheid en leven doen ontstaan, zegt de *Midd. Ct.* teregt, waardoor een belangrijk verlies spoedig kan worden vergoed: eene welvaart die kracht vordert, maar ook wederkeerig kracht schenkt. Men verliest dikwijls te veel uit het oog, dat de voordeelen door handel en nijverheid verkregen oneindig belangrijker en zekerder zijn, dan die welke uit het bezit van rijksinstellingen voortvloeijen: de laatste zijn dikwijls oorzaak dat men, op het bezit te veel vertrouwende, minder de krachten aan ondernemingen wijdt en zelfs tot traagheid vervalt. Bij het levendige bedrijvige Vlissingen is dit zeker nog niet op te merken, maar wij vragen of ook daar de toekomst den regel niet zou bevestigen?

»Ziet men in ons vaderland niet twee sterk sprekende voorbeelden, die ten gunste van onze stelling pleiten? Amsterdam bezit een aantal rijksinstellingen, heeft vele hulpbronnen die uit vroegeren tijd dagteekenen, maar de ondernemingsgeest vertoont er niet de opgewektheid van het jongere Rotterdam dat, partij trekkende van de gunstige ligging, door eigene krachten zich den rang heeft verworven dien het onder de voorname handelsteden inneemt, en zijne ontwikkeling dagelijks ziet aangroeijen. Ook Vlissingen kan zonder behoud der marinewerf eene schoone toekomst te gemoet gaan."

— De Holl. ijzeren spoorw. maatsch. heeft het bouwen der landhoofden en pijlers voor de brug over de Zijl, tak Leiden-Woerden, aan den heer *Blankvoort* te Amsterdam aanbesteed voor *f* 38,943.

— De gemeenteraad van Haarlem heeft besloten bij adres aan de Kamer op de aanneming der onteigeningswet voor den spoorweg van Leiden-Woerden aan te dringen, en tevens Burg. en Weth. gemagtigd, om zich tot den min. van justicie te wenden, om de opheffing der regtbank te Haarlem te trachten voor te komen.

— Tot lid der Prov. Staten van Overijssel is te Oldenzaal gekozen mr. *v. Sonsbeeck* te Zwolle.

— De kandidatuur van Ds. *Pape* voor het burgemeesterschap te Heusden, die nog al gerucht heeft gemaakt, is ingetrokken.

— De schoener de Wesp is te Vlissingen buiten dienst gesteld en de bemanning op het wachtschip overgegaan. — Met 1 Nov. is op het wachtschip te Hellevoet weder geplaatst de kapt. luit. ter zee *Sloos*; ook de off. van gez. *v. Stockum* is op dat wachtschip geplaatst. — De off. van gez. 1. kl. *Rauther* wordt op het wachtschip te Vlissingen vervangen door den off. v. gez. 1. kl. *Ruijsch*. — De kapt. ter zee *Dutlof Tjassens* heeft met 1 Okt. de betrekking van ekwipaadjemeester te Nieuwe Diep aanvaard.

*— Ten gevolge van het door Z. Exc. den minister van oorlog van 16 September ll. genomen besluit, te vinden in het »Receuil Militair" van die maand, zijn onderscheidene daartoe geregtigde officieren van gezondheid, apothekers en paardenartsen der verschillende rangen opgeroepen, op te geven, of zij genegen zijn het examen een hoogeren rang af te leggen.

— De in het dum genomen proeven, met getrokken kanon, die bijgewoond worden door artillerie-officieren, en ook door het detache[ment] artilleristen van het Oost-Indische leger, zullen tot in November worden voortgezet.

— Men schrijft uit Alkmaar van den 9. O[kt.] Gisteren gaven vele burgers, door het uitst[eken] der vlaggen blijken, dat Alkmaars-ontzet [bij] hen feestelijk herdacht werd. Des middags te ... ure, werd met eene rede van Dr. *J. J. de G*... de tentoonstelling geopend van voorwerpen bet[ref]fende de gebeurtenissen in Holland, enz., gedu[ren]de den onafhankelijkheids oorlog tegen Spanje 1570 tot 1578. Des avonds vereenigden de le[den] der *Vereeniging tot jaarlijksche viering van Alkm[aars] verlossing* zich op een koncert en bal; terwijl [de] vereeniging *van Alkmaar de Victorie* zich in [het] lokaal *Mariënhof* tot gezellig zamenzijn vereenig[de]. Genoemde tentoonstelling ondervond veel bela[ng]stelling van stadgenooten en vreemdelingen. [Daar] staat ieder bezoeker een wijl stil bij een [...] snijdend zwaard, dat met krip omhangen, boven [de] levensgrootte buste van *Philips II* geplaatst [is]. Het is het zwaard waarmede de graven *Eg[mond]* en *Hoorne* werden onthoofd. Ofschoon men [...] de medewerking, vooral van de steden Arnh[em], Enkhuizen, Haarlem, Hoorn, Leiden, Middelb[urg], Monnickendam en Nijmegen mag tevreden z[ijn] (de katalogus bestaat uit 411 nummers), herin[ne]ren wij ons nog onderscheiden voorwerpen, [die] hier op hunne plaats zouden zijn, die wij vroe[ger] op de tentoonstelling te Amsterdam zagen. *A.*

— Eergister is te Groningen tot dokter in [de] regten bevorderd de heer *L. Reitsma*, van Oosterme[er], prov. Friesland, met theses.

— Tot nadere kennismaking der *werkinrig[ting] voor hulpbehoevende blinden* werd gister te Rotter[dam] gelegenheid gegeven in eene openbare vergader[ing], waarin dr. *Ekker*, dr. *Osti*, ds. *Cohen Stuart* [en] dr. *Capadose* achtereenvolgelijk als sprekers optra[den].

— Te Assen zijn thans 2 Israëlieten uit Hebr[on] bij Bethlehem, om voor hunne geloofsgenooten, [die] door den inval der Druzen zooveel geleden hebb[en], eene inzameling te doen.

— Aan het armbestuur der Hervormde gemee[nte] te Zwolle is door jonkvrouwe *O. B. Feith* e[en] legaat gemaakt van *f* 1000.

*— Wij vernemen, dat de heer *A. van der* [...] alhier, bij de daartoe benoemde kommissie [...] onderzoek voldoend examen als landmeter he[eft] afgelegd en heden bij de regtbank te dezer ste[de] als zoodanig is beëedigd geworden.

— Het kamerarrest zonder akces van den majoo[r] der rijdende artillerie, *Tindal*, volgens sente[ntie] van het hoog militair geregtshof, ter zake van he[t] tweegevecht met den majoor *Spandaw*, is reeds [te] Arnhem ingetreden en wordt met de meeste stipt[] heid gehandhaafd, zelfs zoo, dat aan een lid va[n] eene der aanzienlijkste familiën des rijks, die he[m] trachtte te bezoeken, zulks in beleefde termen wer[d] ontzegd. *Hand.bl.*

*— Uit Overijssel wordt gemeld, dat voortaa[n] de bedelaars uit Friesland, Groningen en Drenthe, die tot overbrenging naar bedelaarsgestichten wor[den] veroordeeld, niet gelijk vroeger eerst naar de Ommerschans en dan naar Veenhuizen, maar dir[ect]elijk naar laatstgemelde kolonie zullen gebragt worden. Ook de niet veroordeelden zullen voortaan naar het 2e gesticht te Veenhuizen kunnen worden opgezonden. Daardoor zullen aanzienlijke transportkosten gespaard worden en voor de rijksveldwacht meer tijd voor de eigenlijke dienst overblijven, die vroeger met transporten verloren ging.

— De stad Medenblik, weleer zoo bloeijende, gaat van dag tot dag, even als hare Zusterstad Enkhuizen, al meer en meer achteruit. Sints haar de school voor de kadetten en later het depot voor militaire discipline ontnomen is, is aan haar bestaan een onoverkomelijke slag toegebragt, zoo dat haar toestand van dag tot dag erger wordt. Fabrieken zijn er bijna niet, en de handel kwijnt; de marktdag levert niet veel op. Er bestaat dus het treurige vooruitzigt, dat het eens in onze geschiedenis zoo vermaarde Medenblik tot een nietig dorpje terug zal zinken. *Dag. Bl.*

— Op de paardenmarkt te Weesp waren Woensdag 208 paarden en 6 veulens.

— De 32jarige beëedigde klerk op het ontvangerskantoor te Dordt is in arrest, wegens ontvreemding van gelden, onder 't beheer van den waarnemenden ontvanger gepleegd. De zaak was zoo goed als geschikt, toen de regter zich mede moeide.

— Een schippersknecht stak voor een paar dagen, in vrij beschonken toestand in zee, om zijn schip op te zoeken; hij roeide echter mis, viel in slaap en werd eerst na den ganschen nacht in zee gedobberd te hebben in den morgen wakker, toen hij in de branding den Eijerlandsche gronden was gedreven; met veel moeite mogt hij echter den wal weder bereiken.

WATERHOOGTE.

Arnhem 10 *Okt.* 1.30 El + AP., 8.25. Gev. 5 d.

Rijnhoogte te Keulen 10 Okt.: 6 v. 4 d.

TURIJN, 7 Oktober.

Ricasoli denkt op het oogenblik niet aan aftreden. De geruchten daaromtrent worden uitgestrooid door hen, die zijne aftreding gaarne zouden zien en daarom het stelsel volgen dat bij den laster zoo goed werkt.

Het Hongaarsch legioen, dat, volgens de Oostenrijksche pers, gereed staat in Albanië of de Herzégowina te vallen, heeft de omstreken van Nocera, in het Napolitaansche, niet verlaten en maakt ook volstrekt geene aanstalten tot eene expeditie. Het zal naar Porto Mauricio of Oneille verlegd worden, waar het zich meer nabij zijn bevelhebber, gen. *Turr*, zal bevinden.

De inschrijvingen voor het standbeeld voor *de Cavour* bedragen reeds ƒ 65.990.

Op den grafsteen van graaf *Cavour* zijn de woorden gesteld: »*De kerk vrij in den vrijen Staat.*" De klerikalen ergeren zich zeer over het plaatsen van die kenspreuk.

WEENEN, 8 Oktober.

Het ontwerp van wet op de drukpers is openbaar gemaakt. De *Ostd. Post* merkt aan, dat werkelijk, gelijk de minister had te kennen gegeven, de regering, bij dit ontwerp van alle preventieve maatregelen heeft afgezien en zich slechts bepaald tot repressieve bepalingen. Het blad wil niet onderzoeken in hoeverre het door den rijksraad genomen initiatief hierop van invloed is geweest, maar konstateert, dat het verschil, tusschen dit en het vorig ontwerp bestaande, voor een groot deel het werk is der openbare meening.

De *Oesterr. Ztg.* meent uit eene goede bron te weten, dat Rusland geprotesteerd heeft tegen elken gewapenden inval van Turkije in Montenegro en op het punt is van een eskader naar de wateren van Cattaro te zenden. Tot dusverre heeft zich dit berigt nog door niets bevestigd.

Op het uit Tyrol tot hem gerigt adres heeft *Pius IX* het volgende antwoord gezonden:

»Te midden van al het bittere, dat ons van alle zijden treft, heeft ons uw schrijven van 1 Julij dezes jaars den meesten troost geschonken. Uit dat schrijven toch is ons meer en meer gebleken, dat het voor u, geliefde zonen, en voor de gemeenten in wier naam gij tevens geschreven hebt, eene eerste en hoogste zorg is, dat in die steden het R. Kath. geloof, de R. Kath. godsdienst en leer ongeschonden en ongekrenkt bestaan blijve, en voor andere valsche en op dwaalbegrippen rustende godsvereering de toegang gesloten blijve. Wij hebben ook vernomen, met hoeveel inspanning gij bij Z. K. en Apost. Maj. hebt zoeken te bewerken, dat — overeenkomstig de vrome *en regtmatige* eischen van u en alle Tyrolers — in Tyrol alleen de R. Kath. kerk en hare leer bloeije en heersche (vooral heersche!). Gij zult ook gereedelijk kunnen begrijpen, welke vreugde in deze zoo booze tijden en bij dezen zoo gewelddadigen strijd tegen Christus en Zijne kerk, de zoo hoogst prijzenswaardige ijver van u en de geloovige Tyrolers ons bereid heeft. Daar wij, krachtens ons apostolisch ambt, de ons door God toevertrouwde zaak der R. K. kerk met alle moeite en inspanning moeten beschermen en verdedigen, hebben wij geenszins nagelaten, ons uwe regtmatige wenschen aan te trekken. Geve God, die de harten der koningen in zijne hand heeft, dat onze pogingen, naar onze en uwe wenschen, het verlangde doel doen bereiken..."

In de kwestie der Donauvorstendommen schijnt een vergelijk tot stand te zullen komen. Prins *Couza* zal namelijk slechts de vereeniging der wetgevende vergaderingen en ministeriën voorstellen, terwijl de oplossing der kieswet-kwestie verdaagd zal worden. Men hoopt zoodoende Ruslands verzet te doen ophouden.

Te Kaschau in Hongarijë hebben tusschen de burgers en de soldaten ernstige botsingen plaats gehad, doordien vijf of zes soldaten met de bajonnet op eenige personen instormden, die het *Garibaldi*-lied zongen. De soldaten zijn gearresteerd.

BERLIJN, 9 Oktober.

In den ministerraad heeft men zich bezig gehouden met het reglement op de verkiezingen, o. a. wat betreft het willekeurig ingrijpen van beambten.

De *Allg. Preusz. Ztg.*, de *Times* beantwoordende, zegt, dat het in Duitschland een staatkundig axioma is, dat gelijke belangen Engeland en Pruissen tot een voortdurend bondgenootschap nopen. Pruissen, zegt het blad, heeft dan ook sympathie voor Engeland en wel zoo innig, dat de heftige aanvallen van de *Times* die niet kunnen verzwakken. Steeds heeft de Duitsche pers Engelands vriendschap verlangd, maar voor de stappen die zij daartoe deed gewierden haar slechts hoon en beleedigende weigeringen. Maar ziet, de bijeenkomst te Compiègne was nabij, en de Engelsche pers geeft ons te verstaan, dat toch eigenlijk Engeland onze beste bondgenoot zal zijn, en met veel ophef spreidt zij de voordeelen van dat bondgenootschap ten toon, waarop wij te vergeefs onophoudelijk gewezen hebben. Zij ziet ongaarne die bijeenkomst te Compiègne, en bewijst haar ouden bondgenoot de slechte dienst, ons tegen zijne trouweloosheid te waarschuwen, en ons te verzekeren, dat hij onheilbrengende plannen ten onzen opzigte voedt, terwijl zij ons ten slotte ons verderf voorspelt voor het geval, dat wij toegeven aan de neiging, die ons naar Frankrijk trekt. — Wij hebben echter in de bijeenkomst iets anders gezien dan de *Times*. De wereld heeft behoefte aan vrede, en wij hebben er eene gewenschte en gelukkige gebeurtenis in gezien, dat de hoop op het behoud van den vrede bevestigd zou worden door de persoonlijke en vriendschappelijke betrekkingen der beide vorsten. En de politieke beteekenis der bijeenkomst erlangde te meer gewigt, omdat er ook onder ons waren, die haar met leedwezen zagen, ons stelselmatig wantrouwen tegen Frankrijk aanrieden, en beweerden, dat de ongerustheid ten opzigte van Frankrijks plannen voldoende was om ons onze goede betrekkingen met dat land niet te doen aanhouden. De bijeenkomst te Compiègne is de materiële weêrlegging van die raadgevingen, en wij wenschen ons er mede geluk, want bij slot van rekening strekten zij eigenlijk om ons te isoleren. Met genoegen zien wij door die bijeenkomst het feit gestaafd, dat Pruissen's staatkunde zich niet laat meêslepen op de duistere wegen eener blinde antipathie en van vooruit opgevatte meeningen, maar dat het integendeel besloten heeft met waakzamen en onpartijdigen blik der gebeurtenissen wisselenden loop te volgen. Met genoegen merken wij nog een en wel een zeer onverwacht gevolg van die bijeenkomst op. De *Times* herinnert zich nu, voor het eerst sedert lang, wat Pruissen en Engeland voor elkâar konden en moesten zijn. Wat nu betreft de vrees van de *Times* dat de bijeenkomst van Compiègne tweedragt in Duitschland zal zaaijen, deswegens meenen wij de *Times* te kunnen gerust stellen. Koning *Wilhelm* heeft in al zijne handelingen tot leiddraad de zorg voor het belang en de onschendbaarheid van het Duitsche vaderland, en die overtuiging heeft in Duitschland zoo vast wortel geschoten, dat zelfs de boosaardigste lasteringen haar niet zouden kunnen verzwakken."

Met de Oostenrijksche regering is ons kabinet het eens geworden omtrent de afschaffing van het visum voor de paspoorten van Oostenrijksche en Pruissische onderdanen.

In het *Wochenschr des Nat. Vereins.* leest men over Oostenrijk het volgende: »De poging tot het in het leven roepen van een konstitutionneelen Oostenrijkschen staat op den grondslag der Februarij-konstitutie, moet als geheel mislukt beschouwd worden. Zelfs Duitsch Oostenrijk, het eenig deel van den staat, waarin men aan die groote onderneming geloofd en op het slagen er van gehoopt had, en vooral Weenen, heeft in de laatste week geloof, hoop en moed in deze verloren. Dat zelfs het ministerie, en met name de heer *v. Schmerling* eveneens aan zijn werk wanhoopt, is wel tot dusverre niet door bewijzen gestaafd, maar uit den aard der zaak hoogst waarschijnlijk. Met de Februarij-konstitutie zal echter ook de heer *v. Schmerling* vallen, de eenige, wien men de kracht toedacht om den staat uit zijne duizende ongelegenheden te redden. Daarbij komt, dat de plegtig afgekondigde en bezworen Februarij-konstitutie onmogelijk op konstitutionneele wijze veranderd kan worden, dat men dus bij elke poging om uit het stelsel van een *Gesammtstaat* in dat van een federatieven staat over te gaan, op nieuw den met zoo veel moeite verkregen regtsbodem zou prijsgeven. En bragt men al dien overgang tot stand, dan had men nog niets gewonnen, dan het middel om den keizerstaat op geheel konstitutionneele en wettige wijze te ontbinden."

Oostenrijksche bladen blijven nog beweren, dat Pruissen, vóór de bijeenkomst te Compiègne, te Weenen stappen heeft gedaan om het Weener kabinet over de strekking dier bijeenkomst gerust te stellen. Dit is echter onjuist. Ook is er geen cirkulaire betreffende die bijeenkomst aan de onderscheidene hoven door ons kabinet gezonden

In Baden-Baden heeft men het noodig geacht den stam des booms, in welks nabijheid *Oskar Becker* den aanslag op het leven des konings deed, met linnen te bekleeden, omdat reeds zóó vele der vreemde gasten stukjes schors hebben afgesneden, dat het te vreezen was dat de boom zou sterven.

De verkiezingen voor de distriktsraden in Polen zijn in denzelfden geest uitgevallen als voor de gemeenteraden. Te Lublin, Kalisch, Biala, Augustowa, Piotrkow en in een tal andere plaatsen zijn de kandidaten der nationale partij met bijna algemeene stemmen gekozen. Onder de gekozenen zijn verscheidene personen, die naar Siberië verbannen of op last der regering in eene vesting opgesloten zijn geweest.

LONDEN, 9 Oktober.

Heden hebben de aldermen der city van Londen, den heer *Cubitt* definitief tot lord-mayor voor het jaar 1862 herkozen.

De minister *Russell* geeft het volgende geantwoord aan de kooplieden, die zich over de Mexikaansche zaken tot hem gewend hadden:

»De rampen, die Mexiko teisteren, de rooverij en bloedstorting, het ongestraft blijven der misdaden, de afwezigheid van alle beteugelend gezag, bij het zoogenaamde goevernement, hebt gij zeer juist beschreven. Harer Majesteits regering heeft, volgens de traktaten, en volgens alle wetten die voor internationale betrekkingen gelden, het regt, van Mexiko te eischen: veiligheid voor de personen en den eigendom van Britsche onderdanen, en de vervulling van bepaalde verbindtenissen. De regering zal dit regt uitoefenen, maar acht het niet raadzaam zich te mengen in de binnenlandsche aangelegenheden van Mexiko. Gij schijnt te denken, dat eene beschermende krijgsmagt in Mexiko zal worden geworpen, slechts met het doel, om de publieke rust te bewaren, en dat om dit doel te bereiken, die krijgsmagt zelfs niet eens zeer groot behoeft te zijn. Ik betreur het te moeten zeggen, dat ik zelfs een zeer groot leger onvoldoende acht voor het herstel der publieke rust. Dit is eene taak die de Mexikanen zelven moeten vervullen. Er zijn zeer weinige gevallen, waarin vreemde tusschenkomst weldadig werkt, en in die weinige gevallen moet er eene groote en talrijke partij in het land zijn, genegen zich van die vreemde hulp te bedienen Ik moet verklaren, dat ik van het bestaan van zulk eene partij in Mexiko geen bewijs zie. De regering mo t zich derhalve er toe beperken van het *de facto* goevernement in Mexiko, hoedanig ook gekonstitueerd, eerbied te eischen voor de personen en den eigendom van Britsche onderdanen, en vervulling der bestaande verpligtingen."

»Het is misschien verkeerd, zegt de *Times* heden, veel gewigt te hechten aan bijeenkomsten van vorsten, die sedert eenige jaren zoo veel voorkomen. De vorsten zijn menschen, en het is natuurlijk, dat, als iedereen reist, ook zij de rijken en steden willen zien, waarover hunne koninklijke broeders regeren. Het bezoek van koning *Wilhelm* van Pruissen te Compiègne kan gelegenheid gegeven hebben tot belangrijke en geheimzinnige besprekingen, maar waarschijnlijk is het, dat twee vorsten, die elkander wantrouwen, het goed geacht hebben, jegens elkander eene plegtstatige beleefdheid aan den dag te leggen en de laffe vrees te verdrijven, die in Europa wegens hunne veronderstelde intimiteit ontstaan is. De keizer heeft nog niet die positie, dat het gezelschap van een Duitsch vorst van den eersten rang hem onverschillig kan zijn. Aan den anderen kant kan iemand, die eerst sedert kort koning is, als de koning van Pruissen, wel in zijn schik zijn met eene uitnoodiging van een zoo magtig en politiek nabuur. Het hof van Pruissen is bekend als eerzuchtig. Pruissen wenscht tegenwoordig waarschijnlijk niet minder dan de Duitsche kroon, of althans het hoofd en de beschermer van den Bond en zijn voornaamste orgaan bij het buitenland te zijn. Hoewel te Compiègne zeker wel over de politiek gesproken zal zijn, twijfelen wij toch of de vrede iets aan die gesprekken te danken of er van te vreezen hebbe. De koning van Pruissen, hoewel weinig ondervinding als zoodanig hebbende, zou zich niet ligt tot een met zijne belangen strijdig bondgenootschap laten verlokken. Het is zeker waar, dat Frankrijk Pruissen zou kunnen vergrooten, dat dan als hoofd eener konfederatie, en altijd met Frankrijks hulp, groot gezag in het Noorden zou kunnen verkrijgen, maar dat alles tot een duren prijs. Duitschlands zedelijken steun zou het verliezen. Hoe dus de koning van Pruissen over een bondgenootschap met Frankrijk moge denken, te Compiègne zal niets tot stand gekomen zijn. De Parijsche pers vergist zich dus als ze ons voorstelt als ontevreden over de wisseling van beleefdheden tusschen beide hoven. Wij wenschen slechts, dat de koning van Pruissen zijne onafhankelijke positie handhave en niet ondoordacht nuttelooze gevaarlijke verpligtingen aanvaarde. Men moet ongetwijfeld in het belang van den vrede in Europa wenschen, dat Pruissen met Frankrijk op goeden voet zij. In alle kwestiën, waarin Frankrijk en Engeland het eens zijn, kan niemand inniger dan wij verlangen, dat Pruissen den raad inwinne van den keizer der Franschen en dien volge. Men moet echter niet vergeten, dat in Frankrijk velen zijn, die ten koste van Pruissen Frankrijk zouden willen uitbreiden. Dat de Rijn Frankrijks ware grens is, heeft de populairste Fransche geschiedschrijver van den dag verklaard, en hoezeer wij gelooven, dat zoo Duitschland nauwgezet toeziet, dit plan zal worden opgegeven of de uitvoering onmogelijk gemaakt, moet toch in de betrekkingen tusschen beide staten groote voorzigtigheid worden in acht genomen. Het zou voor Frankrijks politiek uitermate voordeelig zijn, Pruissen van Duitschland los te maken, en is het voordeelig dan heeft de keizer er ook reeds over gedacht." — Verder betoogt het blad kortelijk, dat Engelands bondgenootschap voor Pruissen groote waarde heeft, doch Engeland van Pruissen minder heeft te wachten.

Onder de schaakspelers heeft de verschijning van *Paulson*, een 22-jarige Duitscher, die 8 jaar in N.-Amerika doorbragt, veel sensatie verwekt. Geblinddoekt heeft deze jeugdige held op het schaakbord met 10 der voornaamste schaakspelers onder een toevloed van menschen, die het stikheet maakten in de zaal, tegelijk 10 partijen gespeeld. Hij zette zich met zijn rug naar de schaaktafel, en gaf aan de 10 spelers achtereenvolgens den zet op, welke de bekende schaaksvraagstukken-steller *Maijale* voorheen deed. Des middags 2 uur begon de strijd, die tot half drie 's nachts duurde; *Paulson* had toen niets gebruikt dan limonade. Tegen half zes uur maakte hij een misslag bij no. 7, wien hij toen dadelijk de partij gewonnen gaf, tegen 10 uur verloor *Paulson* nog eene partij; maar tegen 10½ uur won hij er een; daarop waren er achtereenvolgens 4 spelers, die voorstelden de partijen *quite* te houden, 't geen *Paulson* aannam. Ten slotte had hij 2 partijen gewonnen, 3 verloren en 5 *quite* gespeeld; hij bedacht zich soms zeer lang. Hoe hij echter uit het hoofd 10 partijen uit elkâar kan houden is

onbegrijpelijk; in N. Amerika heeft hij eenmaal 15 partijen te gelijk geblinddoekt afgespeeld. Het voorhoofd van *Paulson* is zeer ontwikkeld, hoog gewelfd en breed. Na de groote inspanning scheen hij nog weinig vermoeid.

Eene groote aanwinst voor de zuidelijke konfederatie acht men thans de houding der Indiaansche stammen, die vroeger verdeeld in hunne sympathiën voor het Noorden en Zuiden, na de overwinning door de zuidelijken bij Springfield behaald, waardoor de staat Missouri voor het grootste deel onder de magt van 't Zuiden is gekomen, meerendeels van de Unie zijn afgesneden. De Indianen rekent men omtrent 60,000 man sterk en hunne aanwinst is dus voor de Gekonfedereerden van belang; men gevoelt dit te Washington en maakt er zich dan ook zeer ongerust over.

PARIJS, 9 Oktober.

Naar men zegt, zal te Compiègne weldra eene konferentie gehouden worden, waarin, in vereeniging met de Engelsche en Spaansche gezanten, over de Mexikaansche expeditie zal worden gehandeld.

De regering, zegt men, is van plan te bewerken, dat de bisschop van Poitiers van zijn ambt worde ontheven.

Tegen *Paulet Malassis* zal wegens de brochure *l'Empereur Napoléon III et le Roi de Prusse* eene vervolging worden ingesteld, omdat de daarin voorkomende brief des keizers onjuist is opgenomen.

Men leest in een Londenschen brief aan den *Moniteur*, betreffende het groote feit: »Onder het verlichte publiek van Engeland ziet men zonder argwaan of naijver den koning van Pruissen een bezoek aan keizer *Napoleon* brengen. Integendeel men bemerkt daarin een nieuw blijk van 's keizers wensch om met zijne naburen in vriendschap en vertrouwelijkheid te blijven, welke wensch de beste waarborg is voor het behoud van den algemeenen vrede. Een zeker gedeelte van de Engelsche dagbladpers heeft, wel is waar, aan dat bezoek eene verontrustende beduidenis willen geven, maar wat van dien kant daarover werd gezegd heeft geen weerklank gevonden.

De bank zal 50 millioen baar geld van de Eng. bank laten komen. Niettemin blijft zij bij haar voornemen, om het diskonto van papier van 90 dagen op 7 pct. te brengen. Men ziet niet zonder bezorgdheid het eind der maand tegemoet, wegens de onderscheidene stortingen die dan moeten plaats vinden, als 20 pct. op de Ital. leening, 150 frs. per aktie op het Spaansch Crédit-mobilier, en 50 frs. per aktie op de Lomb. spoorwegen.

BRUSSEL, 10 Oktober.

Z. M. de koning der Nederlanden zal den 19. dezer te Luik aankomen. De reis van Z. M. zal een geheel officieel karakter hebben en langs zijn geheelen weg zal hem de koninklijke eer bewezen worden. Z. M. de koning der Belgen zal met HD. geheele familie den Doorluchtigen gast in het paleis ontvangen.

De komst van koning *Willem III* wordt hier met groote ingenomenheid begroet. De koning geeft slechts aan de herhaalde uitnoodigingen van keizer *Napoleon* gehoor; toen bij evenwel de uitnoodiging ten laatste aannam, schreef Z. M. dadelijk aan koning *Leopold*, om hem na zijn bezoek ook te ontmoeten; het doel schijnt duidelijk, om allen schijn zelfs van het aanvaarden van zekere plannen omtrent België af te wijzen, plannen die in de *de Ami la Religion* en andere bladen in 't breede zijn besproken.

De prinsen gaan herhaaldelijk naar Antwerpen, om den vestingarbeid aldaar in oogenschouw te nemen. De hertog *van Braband* vertoefde er onlangs 8 uren achtereen, om den loop der werkzaamheden overal te volgen.

De vereeniging voor staathuishoudkunde heeft zich onlangs bezig gehouden met de zaak van de opvoeding der meisjes; men is algemeen van oordeel geweest, dat, dat onderwijs om onderscheidene redenen niet meer aan de geestelijkheid mogt worden overgelaten, terwijl men bij de gevorderde beschaving door de vrouw eene meer waardige plaats in de maatschappij wil bekleed zien. Dat zal echter bij de oudere lieden nog al tegenspraak vinden, die van de vrouw te dikwerf slechts eene huishoudster of bonne willen maken.

Louis Gallart heeft de direktie over de Brusselsche akademie van kunsten afgeslagen, omdat de stad aan die instelling geene betere lokalen wil verleenen.

ADVERTENTIEN.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 44 jaren, tot groote droefheid van zijne betrekkingen en vrienden, de WelEdele Zeergeleerde Heer HERMANNUS HENRICUS KEMINK, Doctor in de Letteren en Boekhandelaar, Weduwenaar van Vrouwe GEERTRUIDA MARIA HOOGEVEEN, nalatende drie kinderen in zeer jeugdigen leeftijd.

Utrecht, 10 October 1861.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Voor de welgemeende blijken van belangstelling in de bevalling zijner Echtgenoot, betuigt de ondergeteekende, ook namens haar, hartelijken dank.

Utrecht, 11 Oct. 1861. L. J. SEILBERGER.

*** Dijkgraaf en Hoogheemraden van den Lekkendijk Bovendams, zullen op Zaturdag den 19. October 1861, des middags ten 12 ure, aan de Ganzenmarkt, wijk G. No. 279, te Utrecht, in het openbaar **Aanbesteden:** de levering van GROVE PUIN en NOODGOED en het daarstellen van OEVERWERKEN; mitsgaders **Verkoopen** van STIKSTEENEN en KNOOTWILLIGEN uit de Rijswaarden.

*** Op Dingsdag den 29. October e.k., des voormiddags ten 9 ure, zal te Amersfoort publiek worden verkocht:

Ongeveer 5000 Ned. pond **Paardenhaar**, 1500 id. **Wol**, 1000 Wollen **Dekens**, 1500 Linnen **Lakens**, 680 Linnen **Stroozakken**, 500 Linnen **Matrassenkleeden**, 680 Houten **Kribben**, 65 **Olievaten** en 225 **Lantaarns**.

Monsters zijn te bezigtigen daags vóór den verkoopdag aan het Stads-Magazijn, aan de Breedestraat.

De Verkoop zal aanvangen met de Kribben aan de Militaire Stallingen.

SPOORWEGEN.

*** Men zal in 't laatst van November a. s. te Doorn publiek verkopen ruim **500** zware en gave **EIKEN-** en circa **200** dito **BEUKEN BOOMEN**, uitmuntend geschikt voor **Spoorwegdwarsleggers**, **Bergroeden** en ander werkhout; staande in de onmiddelijke nabijheid van 't vaarwater, en nadere, mits *franco*, informatiën bij den Rentmeester J. W. VAN DER GEER, te Doorn, prov. Utrecht.

TE KOOP

*** een jonge, langharige SMOUSHOND; te bevragen bij den Boekhandelaar J. GREVEN, Ganzenmarkt alhier.

*** De ondergeteekende recommandeert zich tot het leveren van **MIDDAGETEN** buitenshuis; — ook is bij haar plaatsing voor eene **TAFEL** van 8 à 10 Heeren, terwijl zij te ontbieden is, om partijen aan huis klaar te maken, of ook om enkele schotels te bezorgen. Adres *Korte Nieuwstraat* No. 200, waar alle dagen **SOEP** en **BOUILLON** te bekomen is. Wed. VAN DAM.

*** De ondergeteekende, Gemeente Architect van Delft, verklaart, dat Gebrs. JANMART in het najaar van 1860 op het Raadhuis te Delft een der Schoorsteenen van hunne **TOESTELLEN** hebben voorzien; dat de 5 Stookplaatsen, welke in genoemden Schoorsteen uitkomen, voorheen door de valwinden van den toren van het gebouw, gedurig in de trekking werden belemmerd, en dat na het aanbrengen der Toestellen van Gebrs. JANMART dat gebrek in den afgeloopen Winter zich geen enkele maal heeft herhaald.

De Gemeente Architect,
C. J. DE BRUIJN KOPS.

STAATS LOTERIJ.

*** **Heele** en **Gedeelten van Loten** zijn voor de **246e Staats-Loterij** verkrijgbaar, ten kantore van J. RIEGEN, volgens de algemeene voorwaarde.

*** De ondergeteekende heeft de eer het geacht Publiek te berigten, dat zijne gewone

NAJAARS EXPOSITIE

Maandag den 14. dezer maand geopend zal worden.

Hij vleit zich dat deze buitengewoon uitgebreide en schoone verzameling aller **Nouveautés in Manufacturen**, welke het binnen- zoowel als het buitenland opleveren, met een ruim bezoek vereerd zal worden.

Utrecht, October 1861. A. SINKEL.

*** De Pillen van Holloway. Verwarring der denkbeelden en pijn in het hoofd. Op deze voorafgaande teekenen van eene naderende ziekte moet men spoedig acht geven, of hartklopping en hartpijn zullen er op volgen, om plaats te maken voor nog meer onrustbarende symptomen. De Pillen van Holloway doen hare zekerste en gelukkigste uitwerking zien, door deze onaangename voorteekenen te verdrijven. Zij zuiveren de aangeslagen tong, wekken de verstijfde darmen weer op en verdrijven de ligchamelijke traagheid, die vooral doet gevoelen als men voedsel gebruikt heeft. Er bestaat geen middel, dat zoo zeer geschikt is om de spijsvertering te bevorderen, en om de verslapte zenuwen op te wekken. De gemakkelijke spijsvertering, die deze zuiverende Pillen teweeg brengen, zal de pijn veranderen in een aangenaam gevoel, zij zal de krachten in het verzwakte ligchaam hernieuwen en het verwarde denkvermogen geheel herstellen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes pillen à ƒ 0,80, ƒ 185, ƒ 3,00, ƒ 6,75, ƒ 13,50, ƒ 20,50. Potjes Zalf à 0,80, ƒ 1,85, ƒ 3,00, ƒ 13,85, ƒ 20,95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht; bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort; en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244. en New-York 80 Maide Lanne. HOLLOWAY's etablissement.

*** De Boekhandelaar FREDERIK MULLER te Amsterdam, heeft uitgegeven:

VAN DER KEESSEL, Theses ad Gr[otii] introduct. en Jurisprud. Holland. 8°. . . ƒ 3

Theophili paraphrasis in **Justin.** Instit. vers. Reihzii etc. **Justin.** Instit. rev. **E. SCHRADER.** 8°. . . . . ƒ

*** Bij den Boekhandelaar JOH. VISSER, Amsterdam, is verschenen:

HET BANKROET

van de firma RIESZ, LION & C°.,

in de TABAKSZAAK van REMBANG bewe[rkt]

Prijs ƒ 1,—.

*** Boekhandel van L. E. BOSCH en ZOON.

Heden is verkrijgbaar gesteld:

BERTHOLD AUERBACH, Het Sneeuwhoempje, of de Uurwerkmaker van het Schwarzwald, uit het Hoogduitsch vertaald door mej. **C. C. van Lennep**, met fraaije Gelith. 448 pag. ƒ 4

Dit boek is opgedragen aan H. M. de Koningin.

MISS CUMMINS, El Fureidis, het gelukkig dal van den Libanon, naar het Engelsch, door Dr. **J. K. van der Wulp**, 2 dln. met pl. ƒ 4

De Schrijfster van de Lantaarn-opsteker heeft nieuw in dit boek hare gaven ten toon gespreid en in romantischen vorm het Heilige land boeijend beschreven.

MARKTBERIGTEN.

WIJK BIJ DUURSTEDE, 9 October.

Roode Tarwe van ƒ 12.00 tot ƒ 12.50. Ruwarige van ƒ 13.50 tot ƒ 14.50. Rogge van ƒ 8.50 tot ƒ 9. Boekw. van ƒ 8.25 tot ƒ 8.50. Haver van ƒ 4.25 ƒ 5.00. Witte erwten van ƒ 9.00 tot ƒ 9.50. Boter per 5 Ned. oncen ƒ $0.52\frac{1}{2}$ tot ƒ 0.55. Eijeren de 100 stuks ƒ 3.50.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg*)

Oct.	Uren	Wind-rigt.	Wind-kr. N g.	Barom. 56.0°	Ther. F.	Afwijk. d. Temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	Opmerk.
10	2	ozo.	0.5	761.13	67.3	+ 9.7	0.77	0.	Bewolkt.
	10	zo.	1.0	57.67	64.8	+11.2	0.94	0.	Helder.
11	8	zzo.	2.0	54.28	61.7	+ 11.9	0.92	0.	Zwaar be[wolkt]

10 Oct. 's morg. Barometerhoogten in afdalende orde: Utrecht, Portsmouth, Parijs, Hartlepool, Havre, Plymouth en Brest. Grootste verschil = 8.4 mm.

PRIJZEN VAN KOEPONS EN LOSB. OBLIGATIËN.

Metalliek	ƒ 21.25	Pruissische	ƒ 35.—
Nat. Met. Koep. .	„ 29.10	Spaansche.	„ —,—
Napelsche	„ —,—	Sp. Coep per fr.	„ —,—
Div. Eng. in . . £	„ $11,87\frac{1}{2}$	Hamb. Russen. . .	„ 32,6[illegible]
Eng. Russen . . .	„ $11.87\frac{1}{2}$	Russ. in Zilv. R. . .	„ 32,8[illegible]
Fransche	„ $55.87\frac{1}{2}$	Poolsche in fl. . . .	„ 27,[illegible]
Belgische	„ 56 —	Dollars	„ 2,[illegible]

AMSTERDAM 10 October 1861.

Nederland.					
Werkel. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	64	$64\frac{1}{16}$	64[illegible]
„ „	3 „	$76\frac{1}{16}$		
„ „	4 „	$99\frac{1}{4}$	$99\frac{5}{16}$	$99\frac{1}{4}$
Oostindische Leening .	4 „	$97\frac{1}{4}$	$97\frac{1}{8}$	
Amortisatie-Sindikaat.	$3\frac{1}{2}$ „	$92\frac{3}{4}$	$92\frac{7}{8}$	$92\frac{3}{4}$
Aand. Handelm. . . .	$4\frac{1}{2}$ „	$135\frac{5}{4}$	$135\frac{3}{4}$	135[illegible]
Leening	$4\frac{1}{2}$ „	$100\frac{3}{8}$		
België.				
Certifik. bij *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$ „	$53\frac{15}{16}$		
Spanje.				
Obligatiën	2 „	$41\frac{7}{8}$	42	42
„	3 „	$50\frac{1}{8}$	$50\frac{1}{4}$	$50\frac{1}{4}$
„ Binnenl. . .	3 „	$47\frac{3}{8}$	$47\frac{7}{16}$	
Amortisable Schuld		$16\frac{3}{4}$		
Portugal.				
Obligatiën	3 „	$46\frac{9}{16}$		
„ 1856/59 . . .	3 „	$45\frac{15}{16}$		
„ uitgestelde		40		
Rusland.				
Oblig. *Hope & Comp.*	5 „	102	$102\frac{5}{8}$	
„ Orig. 2e, 3e, 4e L.	4 „	$74\frac{1}{4}$		
Oblig. 5de Serie. . . .	5 „	$82\frac{3}{16}$		
„ 6de Serie 1855	5 „	$94\frac{9}{16}$	$94\frac{5}{8}$	
„ te Londen . . .	$4\frac{1}{2}$ „	$90\frac{1}{4}$		
„ te Londen 1859	3 „	$59\frac{1}{2}$	$59\frac{9}{16}$	59[illegible]
„ bij *H. & Co.* 1860	$4\frac{1}{2}$ „	$89\frac{7}{8}$	$89\frac{15}{16}$	89[illegible]
Polen.				
Aand. 1335 fl. 500	ƒ	$165\frac{3}{4}$		
Obligatiën	4 „	$76\frac{3}{8}$	$76\frac{1}{16}$	76[illegible]
Pruissen.				
Obligatiën.	5 „	$105\frac{1}{8}$		
Oostenrijk.				
Oblig. Metalliek	5 „	$45\frac{1}{16}$	$45\frac{5}{16}$	45[illegible]
„ Metalliek	$2\frac{1}{2}$ „	$23\frac{3}{4}$	$23\frac{7}{8}$	23[illegible]
„ Rente Amst. . .	5 „	$69\frac{5}{16}$	$69\frac{1}{2}$	69[illegible]
„ Nat. 1854	5 „	$54\frac{15}{16}$	$55\frac{3}{16}$	55[illegible]
Bankaktiën		641	643	
Aandeelen 1854		190	191	
„ 1860		368		
Braziliё.				
Geldl. 1824 £ 100 . .	5 „	$99\frac{1}{2}$	$99\frac{5}{8}$	99[illegible]
Amerika.				
Ecuad. Obligatiën 1855.		15	$15\frac{1}{16}$	
Venez. Obligatiën . . .	3 „	$18\frac{11}{16}$	$18\frac{3}{4}$	18[illegible]
„ „	$1\frac{1}{2}$ „	$9\frac{7}{8}$		
Gren. Obligatiën . . .	$4\frac{1}{4}$ „	$14\frac{1}{2}$	$14\frac{9}{16}$	
Mexico. Obligatien . .	3 „	$24\frac{5}{8}$	$25\frac{3}{16}$	25[illegible]
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7 „	85		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.